

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17728/2023
25.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужила АА и ББ, обе из ..., чији је пуномоћник Мирослав Ристић, адвокат из ..., против тужених Дома здравља „Др Љубинко Ђорђевић“ из Сврљига, чији је пуномоћник Драган Лазаревић, адвокат из ... и тужене ВВ из ..., чији су пуномоћници Душан Игњатовић и Милан Делић, адвокати из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене ВВ из ..., изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3015/2022 од 22.03.2023. године, у седници одржаној дана 25.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене ВВ из ... изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3015/2022 од 22.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 28088/21 од 01.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужила којим су тражиле да се обавезу тужени да солидарно на име накнаде нематеријалне штете услед смрти блиског лица исплате и то тужили АА, супрузи сада пок. ГГ износ од 200.000,00 динара са законском затезном каматом од 20.10.2020. године до коначне исплате и тужили ББ, ћерки сада пок. ГГ износ од 50.000,00 динара са законском затезном каматом од 20.10.2020. године до коначне исплате; ставом другим изреке, обавезане су тужиле да на име накнаде трошкова поступка исплате туженом Дому здравља „Др Љубинко Ђорђевић“ из Сврљига износ по 57.350,00 динара и туженој ВВ из ... износ од по 48.188,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3015/2022 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П 28088/21 од 01.04.2022. године тако што је усвојен тужбени захтев тужила, па су обавезани тужени да солидарно

на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица исплате тужиљи АА износ од 200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења 01.04.2022. године до коначне исплате, док је захтев за исплату законске затезне камате од 20.10.2020. године до 01.04.2022. године одбијен као неоснован и исплате тужиљи ББ износ од 50.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 01.04.2022. године до коначне исплате, док је захтев за исплату законске затезне камате од 20.10.2020. године до 01.04.2022. године одбијен као неоснован; ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужама на име накнаде трошкова поступка солидарно исплате износ од 157.100,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена ВВ је благовремено, преко пуномоћника, изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, ... 18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд као ревизијски пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужаља АА је супруга, а тужаља ББ ћерка сада пок. ГГ, бившег из ..., који је преминуо дана ...2014. године у Дому здравља „Др Љубинко Ђорђевић“ у Сврљигу. Крајем 2011. године сада покојном ГГ је постављена дијагноза малигног тумора гркљана, па је на ОРЛ Клиници у Нишу исте године оперисан, одстрањен му је гркљан и постављена канила на хирушки отворен предњи део душника. Због метастаза на левој страни врата исте су јуна 2013. године хирушки уклоњене, а фебруара месеца 2014. године због нових метастаза које су биле у блиском контакту са главном артеријом, исте су хирушким путем уклоњене. Након отпуштања са лечења одлазио је сваког другог дана на превијање на ОРЛ Клинику у Нишу. Дану ...2014. године стање сада пок. ГГ се погоршало, тако што је кренуло крварење из врата, због чега је тужаља АА у раним јутарњим часовима (06,30) отишла у Дом здравља у Сврљигу и затражила медицинску помоћ. Тужаљу је примила медицинска сестра која је позвала дежурног лекара, овде тужену ВВ, која је затражила здравствену књижицу за сада пок. ГГ, а коју тужаља у паници није понела са собом, па јој је др ВВ саопштила да не може да напише налог за санитетско возило без здравствене књижице и да не може да напусти просторије Дома здравља ради прегледа њеног супруга због могућности хитног случаја. АА се вратила кући и довела у Дом здравља супруга који је обилно крварио и гушио се, а дошли су око 06,55 часова у Дом здравља. Сада пок. ГГ лекарску помоћ није указала др ВВ, већ друга докторка ДД, али и поред указане помоћи супруг тужаље АА је преминуо у 07,30 часова. Према потврди о смрти која је сачињена у Дому здравља у Сврљигу констатовано је да је узрок смрти болест од које је пок. ГГ боловао. Од стране туженог Дома здравља покренут је дисциплински поступак према туженој ВВ због учињене теже повреде радне дужности несавесног и неблаговременог вршења радних и других обавеза,

те јој је изречена мера новчане казне у висини од 30% нето зараде у трајању од 4 месеца. Правноснажном пресудом Основног суда у Нишу К бр. 817/17 од 20.06.2018. године, тужена ВВ је оглашена кривом за кривично дело неуказивање лекарске помоћи из члана 253. став 1. КЗ. Вештачењем вештака неуропсихијатра утврђено је да је тужиља АА трпела јаке душевне патње услед смрти блиског лица у трајању од једне године, у средњем степену још пола године, а да ће лаке душевне патње слабог интензитета трајати и у будућности. Вештачењем је утврђено да је тужиља ББ претрпела стрес, да због истог није била функционална јер јој је породични миље омогућио сагледавање и компензацију губитка, али да су душевне патње јаког интензитета трајале око 6 месеци, средњег интензитета годину дана, а лаке душевне патње трајале су до окончања парастоса након три године.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је заузео правни став да у конкретном случају није утврђено да је тужена ВВ својим поступањем проузроковала смрт сада пок. ГГ, због чега она не може бити одговорна за накнаду штете због смрти блиског лица како то тужиље траже истакнутим тужбеним захтевом, због чега је тужбени захтев у односу на исту одбијен. Наиме, тужена ВВ јесте одбила да благовремено укаже лекарску помоћ сада пок. ГГ због чега је и оглашена кривом у кривичном поступку, међутим, није утврђено да је пропуст тужене довео до смрти сада пок. ГГ, а самим тим и до душевних болова тужиља.

Супротно закључку и правном ставу првостепеног суда, другостепени суд је заузео правни став да су тужени у обавези да тужиљама солидарно накнаде штету, јер сада пок. ГГ није пружена одговарајућа здравствена заштита од стране лекара туженог Дома здравља „Др Љубинко Ђорђевић“ из Сврљига, односно тужене др ВВ која је одбила да прегледа пацијента, укаже му помоћ, што је била дужна да учини; тужена ВВ је у кривичном поступку оглашена кривом за кривично дело неуказивање лекарске помоћи из члана 253. став 1. КЗ у вези са смрћу пок. ГГ, против исте је вођен и дисциплински поступак у коме јој је изречена дисциплинска мера, те иста у смислу одредбе члана 154. Закона о облигационим односима по основу кривице одговара за штету заједно са туженим Домом здравља „Др Љубинко Ђорђевић“ који је одговоран по члану 170. и 171. ЗОО, због чега је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, одлучујући као у изреци побијане пресуде.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је одлучио правилном применом материјалног права, па је неосновано ревизијско указивање на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда.

Законом о здравственој заштити („Службени гласник Републике Србије“ број 93/2014, важећи у време смрти сада пок. ГГ) одредбом члана 5. ставом 1. било је прописано да је здравствена делатност, делатност којом се обезбеђује здравствена заштита грађана, а која обухвата спровођење мера и активност и здравствене заштите које се у складу са здравственом доктрином и уз употребу здравствених технологија користе за очување и унапређење здравља људи, а коју обавља здравствена служба.

Одредбом члана 219. став 3. наведеног Закона, прописано је да за лица умрла у здравственој установи време и узрок смрти утврђује се у здравственој установи и о томе обавештава надлежни орган општине, односно града.

Одредбом члана 222. наведеног Закона прописано је да као посебна мера утврђивања времена и узрока смрти умрлих лица врши се обдукција (став 1.); обдукција се обавезно врши на лицу умрлом у здравственој установи ако није утврђен узрок смрти (став 2. тачка 1. наведеног члана).

Наиме, Врховни суд прихвата правни став другостепеног суда да сада пок. ГГ није пружена одговарајућа здравствена заштита од стране лекара туженог Дома здравља, односно тужене др ВВ, која је одбила да прегледа пацијента и укаже му стручну помоћ, што је била дужна да учини, због чега је правноснажном пресудом Основног суда у Нишу К 817/17 од 20.06.2018. године оглашена кривом за кривично дело неуказивање лекарске помоћи из члана 253. став 1. КЗ и против које је вођен и дисциплински поступак због учињене теже повреде радне дужности несавесног и неблаговременог вршења радних обавеза, те јој је изречена мера новчана казна у висини од 30% нето зараде у трајању од четири месеца, због чега постоји одговорност исте у смислу члана 13. ЗПП и 154. став 1. ЗОО.

Одредбом члана 154. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је да је надокнади уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, што значи да је у конкретном случају терет доказивања на туженој.

Код утврђене чињенице да сада пок. ГГ није пружена одговарајућа здравствена заштита од стране тужених, односно тужена ВВ је одбила да истог прегледа и укаже му стручну помоћ, то тужена није доказала да њене кривице у конкретном случају нема и да би ГГ баш тог јутра преминуо свакако, чак и да му је указана стручна медицинска помоћ лекара због обилног крварења. Ово тим пре што је сада пок. ГГ преминуо у здравственој установи, а узрок смрти није утврђен у смислу члана 219. став 3. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Србије“ број 93/2014, важећи у време смрти пок. ГГ) нити је рађена обавезна обдукција у смислу члана 222. став 1. и став 2. тачка 1. наведеног Закона. Због наведеног неосновани су ревизијски наводи тужене у погледу основа одговорности тужене за накнаду тражене штете, коју је другостепени суд досудио правилном применом члана 200. и члана 201. Закона о облигационим односима.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета на основу члана 165. став 2. ЗПП у вези са чланом 153. и 154. ЗПП.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу законитост побијане пресуде, Врховни суд је применом члана 414. ЗПП одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија,
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**